

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$600
Za pol leta.....\$300
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 5. — ŠTEV. 5.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 7, 1921. — PETEK, 7. JANUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

PROTI LJUBIMCU V MORILNEM PROCESU

MRS. NOTT PRAVI, DA JE WADE SAM IZVRŠIL UMOR. — SLIKALA JE SVOJE RAZMERJE Z OTOŽENIM, KI JE BIL ZELO INTIMNO, DASI JE BILA ONA POROČENA Z DRUGIM.

Bridgeport, Conn. 6. januarja. — V procesu proti prodajalcu mleka Elwood B. Wade radi umora borznega igralca Notta v lastni hiši slednjega, je bila včeraj zaslišana žena umorjenega, Ethel Hutchins Nott. Priznala je kot priča, da je eno leto pred umorom stopila v intimne odnose z Wadeom. Tudi mladi Johnston, ki je ob enem z Wadeom imel intimne odnose, je izjavil, da je Wade sam izvršil umor. Johnston in žena umorjenega bosta procesirana, kakor hitro bo zadeva proti Wade končana.

Mrs. Nott je priznala pod prisego kot priča naslednje: — Moji odnosi z Wadeom so bili najbolj intimnega značaja. On je vedel, da sem poročena, a kljub temu sva hodila skupaj skoro eno leto. Moj mož je izvedel za to ter mi rekel, naj prekinem to zvezo. Tudi moji sosedje so vedeli za moje razmerje z Wadeom in bili so oni, ki so obvestili o tem mojega moža.

Potem ko je še povdarjala, da je Nott kupil revolver ter pretel, da bo ustrelil Wadea, je na tozadevno vprašanje priznala, da se je bala za življenje obeh in tudi za svoje lastno.

Nato pa je nadaljevala: — V nedeljo zjutraj (na dan umora), sem bila z obema otrokoma doma. Moj mož je spal v spalnici v podstrešju, katero je rabil, kadar so bili otroci doma. Wade, ki je prodajal mleko in Johnston, sta prišla okrog osmih ure zjutraj skozi zadnja vrata v hišo in oba sta nosila steklenice z mlekom. Prišla sta skozi kuhinjo v obednico. Ostala sta v drugi sobi. Wade je sedel na neki stol na hodniku, jaz pa sem stala pri vratih in Johnston v bližini. Oba moža sta sezula svoje čevlje, da ne motita mojega moža, ki je imel kaj rahlo spanje. Šla sem ven, ko je zapel zvonec pri hišnih vratih, kajti domnevala sem, da je prinesel deček nedeljske liste. Ko sem prišla zopet gor, je pohitel Johnston mimo mene ter pri zadnjih vratih iz hiše. Izginil je. Nisem videla, če je kaj držal v roki, a ko je odšel, sem našla na ledenici ročno sekirico.

Ravno ko je Johnston stekel proč, sem čula zgoraj strel ter krik mojega moža. Nahajala sem se na stopnicah, ki so vodile navzdol. Takrat sem videla svojega moža, ki je prihajal navzdol in v njim Wade. Ta je tolkel mojega moža z železnim drogom po glavi. — Moj mož me je zagledal ter vzkliznil: — Pomagaj mi, Brownie! Ko sta oba dospela do spodnjih stopnic, sem ju skušala ločiti, a nisem ničesar opravila. Wade je še nadalje tolkel po glavi mojega moža in eden teh udarcev, namenjenih njemu, je zadell tudi mene na glavo.

Na vprašanje, če je klicala na pomoč, je rekla: — Ne, sosedje niso prišli na pomoč na njegove klice, in vsled tega je bilo brez pomena klicati.

Zastopnik obojke jo je nato vprašal: — On vas je imenoval Brownie ter vas prosil pomoči? — Da, tako me je imenoval, a nisem mogla storiti zanj več kot sem. Skušala sem ločiti oba moža. Zavlekla sem se nato v spalnico, ravno ko se je moj mož zgrudil ter čakala, dokler ni prišel Wade k meni.

— Ali ste videli, kako je Wade sunil Notta z nožem? — Ne, videla sem le pištolo in železni drog v njegovih rokah. — Kaj je rekel Wade, ko je prišel k vam v spalnico? — Rekel je: — Vsega je konec. — Ali ste pomagali Wadeju vleči kovčeg, v katerem se je nahajalo truplo vašega moža? — Ne, absolutno ne.

Wade je ostal še eno uro po umoru v stanovanju Nottovih ter rekel ženi umorjenega, naj ne govori z nikomur o tej zadevi.

TURKI SE NOČEJO PEČATI Z ALIRCI

Zastopnik ameriškega Rdečega križa poroča o grozovitostih. — 750 francoskih jetnikov.

Carigrad, Turčija, 5. januarja. — V Carigradu je došel Newyorčan Melville Chater, ki je pridelen ameriški Rdeči križi. Cele tri mesece je potoval po Anatoliji in je bil večkrat priča, ko so nacionalisti drastično nastopili proti roparskim tolpom.

Ko sem hodil po deželi, sem na razdaljo vsakega kilometra opazil kakega obesa.

Nacionalisti so odločni nasprotniki zaveznikov. Angorska vlada je pregnala vse francoske državljane iz Anatolije ter jim zaplenila vse imetje. Njihove hiše so izpremenili v otroška zavetišča.

V ezarejski jetnišnici se nahaja 750 francoskih jetnikov. Nima je niti postelj niti odeje in spijo na golih tleh. Na dan dobi vsak kosček kruha in posodico kislega mleka. Med njimi je tudi sedem častnikov s katerimi pa malo boljše postopajo. Vse bolnišnice so polne bolnikov, ki umirajo kot rauhe.

VELIK POŽAR V SAN FRANCISCO.

San Francisco, Cal., 6. januarja. — Danes je uničil požar tukajšnje tovarni Ollis Elevator Company. Povzročena škoda znaša nad šeststotisoč dolarjev.

SENATOR MCCORMICK BO KMALO DOMA.

Pariz, Francija, 6. januarja. — Ameriški senator Medill McCormick bo odpotoval dne 15. januarja na parniku "Imperator" iz Londona proti New Yorku. V srednji Evropi se je mudil več tednov ter natančno preštudiral tamonje razmere.

D'ANNUNZIO BO ODPOTOVAL V PARIZ.

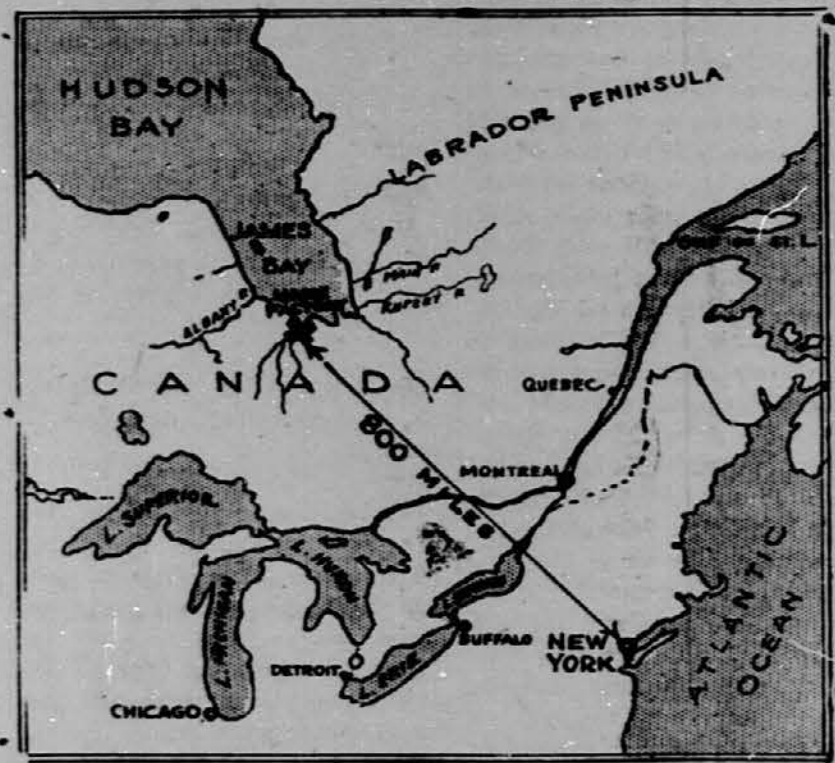
Pariz, Francija, 6. januarja. — Gabriele D'Annunzio je dobil od svojih pariških prijateljev brezovnim potom denar. Kot znan, je bil ostal brez centa, ker so ga njegovi "zvesti" arditii okradli. Danes popoldne bo odpotoval v Benetke, nakar se bo podal v Pariz.

ODPOTOVANJE MARTENSA.

Ludwig C. A. K. Martens, poslanik ruske sovjetne vlade, katerega je hotela ameriška vlada deportirati, bo odpotoval iz New Yorka dne 22. jan. proti Švedski. Vkrca se bo na parnik Stockholm. Spremljala ga bo njegova družina ter štab, obstoječ iz 41 klerkov.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV V NEMČIJI PREPREDENA.

London, Anglija, 6. januarja. — Nemški železničarji niso zastavali, ker jim je bilo na predlog trgovskega ministra dovoljeno povišanje plače za 70 odstotkov. Tozadevni odlok mora potrditi še finančni minister.

PŠICA KAŽE, KJE SO ZRAKOPLOVCI PRISTALI.

NAD DVA MILJONA JIH JE BREZ DELA

Število nezaposlenih znaša 2 milijona 325.000. — Piano industrija počiva. — Ustavno povelje.

Washington, D. C., 6. jan. — Statistika, katero je objavil Clint C. Houston v zadnji številki lista "Labor", oficijelnega organa Plumb Plan Lige, ugotavlja, da je ob sedanjem času v celih deželah 2.325.000 ljudi brez dela. Houston pravi, da kaže to največje nazadovanje v industriji, kar jih je bilo opaziti iz leta 1907. V stavtinski obrti je 250.000 mož brez dela, v avtomobilski industriji isto število, v predlini industriji 225.000, v krojaški industriji 150 tisoč, v parobrodstvu 125.000, v jeklarski in železninarski industriji 100.000, v prehranilni 75.000, v usnjarski 50.000 in tiskarski 50.000.

Baltimore, 6. januarja. — Štiri sto delavcev Knabe piano tovarnice, katero se je Božič poslali domov za deset dni, so obvestili, da so dobili dopust za nedoločen čas. Tovarnica je bila zaprta za nedoločen čas, kot je izjavil superintendent Vogt in sicer radi investiranja. Preje so opravili ta posel v treh ali štirih dneh, a sedaj si bodo vzeli več časa radi mlačnosti na tozadevnem trgu.

Chicago, Ill., 6. januarja. — Sodnik Sullivan višjega sodišča je izdal včeraj nastavno povelje, ki ukazuje 800 strojnikom, da se vzdržijo vsake zarote proti American Can Co. v Maywood in Chicagu. Mašinisti trdijo, so šli na šimpatsko stavko ob enem s strojnikoma, ki družbe v Kansas City in petdesetih drugih mestih, kjer se zahteva zaprto delavnico.

KAJZER HVALI BETHMANN-HOLLWEGA.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Prejšnji kajzer je poslal sinu za mrljega prejšnjega nemškega državnega kancelarja sožalno brzojavko, v kateri slavi zasluge Bethmann-Hollwega za nemško domovino, ter pravi, da je bil plemenit značaj. (Vrana ne izključuje vrani oči).

ITALJANSKA VLADA NE PUŠČA BOLJŠEVIKOV V DEŽELO.

London, Anglija, 6. januarja. — V Livorno s vrši konvencija italijanskih socializmov. Kot delegati tretje internacionale so namerali priti iz Rusije Zinovjev, bivši petrograjski guverner, Angelica Balabanov, Bukarin in drugi boljčeviki. Italijanska vlada jim pa ni dala dovoljenja za vstop v deželo.

ANGLEŽI SO VELIKO SLABŠI KOT HUNI

Na zborovanju se je nabralo 75 tisoč dolarjev v pomoč. Irski Angleži so pretiravali glede Belgije.

V newyorškem Madison Square Garden se je vršilo včeraj velikanško zborovanje v prilog Irski. V tč namen je bilo nabranih evrojev: \$75.000. Kot glavni govornik je nastopil bivši newyorški guverner Alfred E. Smith. Rekel je, da ne more noben resnični Amerikanec odreči Irski svoje pomoči. Govorila je tudi Mary McSwiney, sestra pokojnega corskega župana. Izvajala je, da pošilja sem Anglija nekega zastopnika, ki bo skušal zavleči izplačanje pet milijard dolarjev, katere so posodile Zružene države Angliji. Namesto, da bi Anglija vrnila svoj dolg, bo žnjim zatirala Iree.

Odrasli Iree so že vajeni angleškega nasilja, naravnost barbarstvo je pa moriti irske otroke. Angleži so trobili v svet, v katero groznih stiskah je Belgija in so od to pretvezo spravili Zružene države v vojno. Nikdar pa še ni bilo v Belgiji takih grozovitosti in takega pomanjkanja kot je sedaj na Irskem. One dolarje, katere so dali Amerikanci za posojilo svobode, uporablja sedaj Anglija za zatiranje Ireev.

POZOR ROJAKI!

Zadnji čas dobivamo reklamacije, da ni bila ta ali ona knjiga dostavljena, da je naslov na časopisu napačen ali da se kaka pošiljatelj ne opravi tako kot bi se morala. Krivda je skoraj v vsakem slučaju na strani onega, ki reklamira. Rojak se naprimer naroči na "Glas Naroda", v isti sapi pa vprašuje, kateri parnik bi bil najbolj pripraven za potovanje v Jugoslavijo in počem so krope ali lire. Tako pismo mora iti skozi vse tozadevne departamente trdke Frank Sakser, predno pride nam v roko. Vsled tega je najboljše, da se na vsa vprašanja, ki se tičejo "Glas Naroda", naročevanja knjig, oglasov in dopisov, pošiljajo na Slovenic Publishing Company. Če hočete zvedeti kaj glede parnikov ali pošiljanja deparja, zapišite to na poseben listek, če boljše je pa če pošljete to v posebni koverti na trdko Frank Sakser. Na ta način bo postrežba veliko bolj točna in delo nam bo jako olajšano.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 63 Cortlandt St., New York City.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ŽENSKAM BO TEŽKO NATURALIZIRATI SE

Tudi otroci naturaliziranih bodo izpostavljeni raznim sitnostim, ko postanejo polnoletni.

Washington, D. C., 6. januarja. — Radikalne izpremembe v naturalizacijski postavi, posebno v kolikor se tičejo žensk, se določa v predlogi, o kateri je včeraj ugodno poročal priseljenjski komitej poslanske zbornice. Predloga stopa na mesto dveh naturalizacijskih predlogov, ki se nahajajo na kledarju zbornice ter bo sprejeta še tekom sedanjega zasedanja kongresa kot je izjavil predsednik tega komiteja, Johnson iz Washingtona.

Soglasno s to predlogo ne smejo ženske še nadalje izvajati svoje državljanske pravice od naturalizacije moža, temveč morajo vložiti svojo lastno aplikacijo za državljanske listine. Tudi bodo izgubile svojo ameriško državljansko pravico, če se bodo poročile z inozemci, razven v slučaju, da ne more inozemski mož po pravici postati ameriški državljan. Ženska bo izgubila državljansko pravico tudi v slučaju, da bo zapustila Združene države ter živela dve leti v domači deželi moža ali pet let v kakih drugih deželah.

Če bi ženska enkrat izgubila svojo ameriško državljansko pravico ter bi jo hotela zopet dobiti nazaj, bi se moralo podvreči istemu postopanju kot vsak drugi inozemec, ki prosi za državljanske listine. Konečno naj bi ne mogla ženska postati še nadalje avtomatično državljanka, če bi se poročila z Amerikancem, temveč bi morala živeti pet let v deželi, predno bi mogla dobiti svoje državljanske papirje.

Otroci naturaliziranih starištev ne morejo še nadalje avtomatično izvajati svojega državljanstva od državljanstva pravic svojih starištev. Upravičeni bodo do državljanstva, ko bodo dosegli starost osemašnjih let oziroma enindvajsetih let ter v javnem sodniškem postopanju dokazali, da so spodobni za to in da prisegajo na ustavo.

Kot sedanja postava določa tudi ta predloga, da mora znati vsak kandidat za državljanstvo angleški v pismu in besedi. Ta odločba bo uveljavljena eno leto po sprejemanju. Prosilci bodo pozvani, da se odpovedo vsem anarhističnim naukom in prepričanjem.

Soglasno s predlogo ostane naturalizacija pod pravosodjem delavskega departamenta.

NOVA STAVKA V HAMBURGU

Hamburg, Nemčija, 5. jan. — Frisianški delavci železninarske industrije v Hamburgu so danes zastavkali z izjemo ljudi, ki so zaposleni v ladjedelnicah. 152 naprav je zaprtih in vsled stavke je prizadetih več tisoč drugih delavcev.

VELIKANSKI PLAZ V UTAH.

Salt Lake City, 6. januarja. — Iz Alta Mining okraja poročajo o velikanskem snežnem plazju, ki je utrgal v gori ter odnesel seboj več najnarnjskih barak. Ko so najnarnjski zaslišali grmenje, so pravočasno pobegnili na varno.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vzni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znanost in sanjalstvo trdko FRANK SAKSER, 63 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZGUBLJENI ZRAKOPLOVCI SE VRAČAJO

DOŽIVLJAJI POGUMNIH AMER. ZRAKOPLOVCEV V CANADSKIH PRAGOZDIH. — S SANMI IN PASJO VPREGO SE VRAČAJO NAZAJ V CIVILIZACIJO, VODENI OD INDIJANCEV.

Cochrane, Ont. 6. januarja. — Trije ameriški zrakoplovci, poročniki Floor, Farrell in Hinton, ki so pristali po svoji nevarni zrakoplovbi v zasneženih kanadskih pragozdih, bodo dospeli danes ponoči do železniške postaje, če bo šlo vse po sreči. Ko se je zadnjikrat čulo o njih, so bili oddaljeni še šestdeset milj od tega mesta in njihovo potovanje je bilo ugodno.

Oni trije indijanski seli, ki so prispeli zadnjo nedeljo prvi z veselo vestjo, da so trije ameriški zrakoplovci na varnem, so bili na potu v Mattice, da obiščejo svoje družine, ki tamkaj prebivajo. — Pot, ki jo morajo prehoditi drzni ameriški zrakoplovci, je dolga 172 milj, toda pomisliti se mora, da gre ta pot skozi velikanske kanadske gozde ter po zasneženih poljanah, kjer se klati in tuli na stotine lačnih volkov, ki preže na svoj plen.

Na ono kanadsko postajo, kjer pričakujejo drznih zrakoplovcev, je dospelo že nebroj častniških poročevalcev ter fotografov za kino-slike, ki pričakujejo nestrpno prihoda teh neustrašnih avventuristov.

Njihov povratek v Združene države bo tveril veličastno in triumfalno procesijo, pa tudi Aeronavtski klub Canade pripravlja v Toronto za te smeje može sijajen sprejem.

Kot kazipoti služijo drznim zrakoplovcem Indijanci rodu Cree, ki jih vodijo s svojim nevarljivim instinktom sigurno preko zasneženih poljan. Vračajo se s tremi sanmi, katerih vsake vleče petero do šestoro psov. Potujejo z naglico 20 do 25 milj na dan, kar je seveda v velikem kontrastu z naglico 30 do 35 milj na uro, kakor so potovali s svojim zrakoplovom. Njihova hrana obstoja iz prašičje slanine ali kakor jo nazivajo v ondotnih krajih, iz "sow belly". Psi, ki vlečejo sani, so pa hranjeni s koruzno moko ter s takozvanimi pasjimi piškoti, ki jim služijo za dezert.

Prvi človek, ki je zagledal ponesrečene zrakoplovce v kanadskem pragozdu, je bil Indijane Tom Marks, ki se je pa teh mož ustrašil, ker jih je smatral za vladne uradnike, a na svojih saneh je imel nekaj žganja ter nekoliko losovih (moose) kož in mesa, katero divjačino je prepovedano streljati v dotičnem okraju ob tem času. Mesto da bi počakal, je prišel ta Indijane kričati na svoje pse ter jih priganjati v tek, da čimprej izgine tem sumljivim belim možem izpred oči. Letalci pa, ki so videli, da je od tega Indijane odvisno njihovo življenje, so tekli za Indijancem ter mu klicali, naj se ustavi.

Indijane je hotel ravno odrezati pse z njihovo vprego od sani ter žrtvovati vse, kar je imel na saneh naloženega, samo da sam s psimi vred srečno pobegne, ko so ga dohiteli ameriški zrakoplovci. Dasi ni Indijane razumel ničesar drugega kot svoj indijanski jezik, so se zrakoplovci vendar z njim za silo domenili s pomočjo gestikulacij in znamenj, nakar je Indijane spoznal, da žele hrane in strehe ter da nimajo nikakih sovražnih namenov. Indijane jim je postregel s svojimi skromnimi zalogami, nato pa jih odpeljal v Moose Factory.

PETNAJST LET JE DOBIL ZA ZVEZNA KONTROLA PREMOGA JE POTREBNA.

Kansas City, Mo., 6. januarja. — Danes je priznal v kriminalnem sodišču 24-letni Albert R. Patters, da je vlomil v neko grocerijo ter vzvel iz blagajne vse, kar je bilo notri — namreč devetnajst centov.

Sodnik ga je obsodil na petnajst let ječe.

SLONI — POMAGAČI PRI REŠILNI AKCIJI.

Bridgeport, Conn., 6. januarja. — Na tukajšnjem kolodvoru je izbruhnil požar. Ker ni bilo mogoče pomakniti kar naprej, so z dovoljenjem cirkuškega ravnatelja stopili v akcijo trije sloni cirkuša Barnum and Bailye. Z glavami so se uprli v vozove ter jih z lahkoto porinili na varno.

St. Louis, Mo., 6. januarja. — Bivši zvezni kurilni administrator dr. Garfield je izjavil, da je na vsak način potrebno, da prevzame vlada znova kontrolo nad premo-

Vstanovljena naj bi bila posebna komisija, ki naj bi ščitila javnost, premožgarske barone in premožarje. Le na ta način bi se dalo od pomoči velikemu pomanjkanju.

DELAVCEM IZ MEHIKE BO DOVOLJENO PRISELJEVANJE

Washington, D. C., 6. jan. — Predloga, ki hoče zabraniti za eno leto priseljevanje v to deželo, se nikakor ne tiče mehiških delavcev. Mehikanci bodo lahko prihajali v deželo, ker jih baje farmerji na zapadu neobhodno potrebujejo.

Promislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim trdkam; kako bo pa malim, neizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$2.35	1,000 kron	\$ 7.50
400 kron	\$3.10	5,000 kron	\$37.25
500 kron	\$3.85	10,000 kron	\$74.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Trdko Frank Sakser, 63 Cortlandt St., New York, N. Y.

Mož iz krste.

Življenjska zgodba Alberta Juge iz Pariza.

Zapisal H. E. Rogers.

Nočem reči, da je bilo streljanje na policista, — radi katerega sem dobil dolgo zaporno kazen, — moj prvi prestopok. Dejanski sem vedno imel navado storiti vse, kar mi je padlo v glavo, ne da bi mislil še nadalje glede tega in posledica je bila, da sem bil ob tri najstih prejšnjih priključil zaprt za kratke dobe. Stopil sem v neko tolopo Apačev, strah severnih delov Pariza, s tem, da sem se seznanil z dyema, ki sta spadala v to tolopo. Izprva sem le igral in pil z njimi, a nekega dne so jih pričeli zasledovati detektivski radi grdega napada. Izvršenega par dni poprej in treba je bilo misliti na to, kako si priboriti pot iz neke vinarne, v kateri so se nahajali. Ker sem bil jaz v njih družbi in ker bi me odvedli na policijsko postajo ter izpraševali, — in to je bila stvar, katere nisem hotel iz razlogov, ki jih lahko razumete, — in nisem mogel ostati enostaven opazovalec. Po strašnem boju, tekmo katerega smo pretepli dva detektiva skoro do nezavesti, se nam je posrečilo uiti, a eden od detektivov je ušel in vzel s seboj brez dvoma dober popis naše družbe.

Potem ni bilo več varno zame, da hodim sam naokrog in tako sem postal član tolope Apačev. Nihče izmed nas ni živel v delih mesta, katerih smo delovali in prestudirali smo ceste in ulice tako, da smo se lahko ločili ter šli mirno domov, kakorhitro smo izvršili kak napad ali rop. Sestali smo se naslednjega dne v našem lastnem distriktu, ki se je nahajal v sredini mesta ter razdelili denar ali pa se dogovorili, kako spečati dragocenosti, katerih smo se polastili.

Celo leto smo vodili tako nočno kampanjo, ne da bi bil, kdo izmed nas ujet. Bilo nas je ponavadi deset ali dvanaest, tak da ni imela policija dosti prilike proti nam.

Končno je prišel čas, ko sem moral v vojaško službo in ker nisem poznal nobene poti, kako izogniti se ji, razven da zapustim deželo, sem se oglasil pri zdravniku. Ker sem bil močan in zdrav, sem bil seveda potrjen, a v moje veliko nezadovoljstvo so pregledali moj prejšnji rekord malenkostnih zločinov in vsled tega so me pridružili nekemu kolonialnemu bataljonu. Po običajnem vežbanju sem se nahajal par mesecev pozneje s svojim polkom na meji Maroka. Večina mojih tovarišev je obstajala iz ljudi mojega lastnega kova in nihče med nami ni ljubil discipline vojaškega življenja. Kar se tiče mene samega, sem bil parkrat kaznovan radi manjših prestopkov in lahko si mislite, da sem bil neizmerno vesel, ko je prišel konec moje službe in sem se lahko vrnil v Francijo. Seveda sem šel takoj v Pariz in primerno proslavljal svojo prostost v gostilnah svojega okraja. Sestlal sem se zopet s svojimi prejšnjimi tovariši ter se pričel zopet vedelevati njih nočnih pohodov.

Par mesecev je poteklo izza moje demobilizacije, ko smo imeli neke noči ostro bitko z oddelkom policistov, ki je šel nekako pol dueata miš. Oddelek je prišel na pomoč dvema, katerega smo napadli in sledila je redna bitka z noži in revolverji. Oba moža, močna in velika, nista nastopila le kot gledalec, temveč se pridružila policiji in vsled tega jih je bilo osem proti nam devetim. Umikali smo se po cesti navzgor, ko smo se borili, kajti naš namen je bil pobegniti. Naenkrat pa sem se izpodtaknil in padel in še predno sem mogel zopet vstati, sta se vrgla name neki policist in eden izmed civilistov. Valjali smo se nekaj časa in meni se je posrečilo spraviti revolver pod hrbet policista in sprožiti. Policist je zakričal in jaz sem vedel, da sem ga zadel, a v istem trenutku pa sem pozabil na civilista. Prišel me je tepsti po očesu in nosu tako, da sem bil začasno slep. Skočil je naglo pokonec ter me sunil parkrat z nogo. Čutil sem, kako me je prijel ter vlekel po tleh naprej za par jardov. Prišla sta na tle mesta dva nadaljnja policista in zvezali so mi roke in noge. Ker sem izgubil revolver, nisem mogel ničesar storiti in razvnetega tem bil strašno izmučen.

Odvedli so me na flajbižbo policijsko postajo ter me vrgli v celico, kjer sem preživel noč. Bil sem strašno jezen ter bi bil ubil vsakega, ki bi mi prišel blizu, če bi le mogel. Končno pa sem se pomiril ter šel spat. Naslednjega jutra so me privedli pred sodnika ter obdolžili streljanja na policista, ki je bil nevarno ranjen. Prišel sem pred poroto ter bil obsojen na dvajset let trdega dela, kajti moje prejšnje obsodbe so imele za posledico, da me je smatral sodni za zelo nevarnega zločinca.

Ostal sem približno en mesec v eni izmed velikih pariških jetnišnic in tam sta me dvakrat obiskala oče in mati. Ker sem bil edini otrok, si lahko mislite, kako težko je bilo za oboje misliti, da bom deportiran in da bom odslužil svojo kazen v Cayenne. To sem skoro z veseljem pozdravil, kajti kaznjenci tam žive v glavnem na prostem in to mi je ugajalo. Seveda pa nisem prav ničesar vedel o realnosti življenja kaznjencev.

Ko je prišel končno dan, da odpotujem, mi je bilo skoro lahko pri srcu in to velja tudi glede ostalih, kajti jaz sem bil le eden onih, ki so bili deportirani. Ukljenke so nas odvedli ponoči na postajo, nas spravili v živinski vagon, ki je bil zastražen od pol dueata obojenih vojakov. Lahko smo videli ven preko vrha odprtine voza, če smo stali pokonec in prvo uro potovanja smo skoro vsi gledali ven na prosto. Zadnji spomin na Francijo mojih mladih dni so bile lične hišice na deželi ter visoka drevesa. Ko smo se naveličali stati pokonec, smo legli na slamo, ki je bila razprostrta po tleh ter padli v nemirno spanje, ki je bilo prekinjeno od premišljevanj, kaj hrani za nas usoda. Če bi le količjak vedel o Cayenne, bi razmišljal, kako bi pobegnil z vlaka, tudi če bi izgubil pri tem svoje življenje. Na nesrečo pa mi je nevednost prihranila muke, katere bi občutil, ko bi videl vnaprej svojo bodočnost v strašni kazenski koloniji in čeprav sem parkrat razmišljal o begu, sem končno vendar sklenil čakati, da vidim, kako se bodo stvari razvile.

Pristanišče, iz katerega naj bi nas poslali v Južno Ameriko, je bilo Bordeaux in po štirindvajset ur trajajočem potovanju, — kajti nahajali smo se na tovornem vlaku, — smo končno dospeli na železniško postajo tega pristanišča. Tam so nas zopet vkleenili, privzeli drug na drugega kot čredo konj ter odvedli proti parniku. Ono majhno lastnino, ki smo jo imeli, smo nosili v telečnjakih kot jih nosijo vojaki. V temi smo mogli le nerazločno videti ladje, a spoznali smo, da je precej velik parnik. Od vojakov pa smo izvedeli, da je to tovorni parnik, obložen s stroji, ki so bili namenjeni za različna pristanišča ob severni obali Južne Amerike. Naše stanovanje se je nahajalo na desni strani zadnjega dela parnika, ter je obstajalo iz majhne lesene kočice, ki je bila postavljena izrečno v namen, da nam služi kot stanovanje. Velika luknja v strehi, pokrita s steklom, je dopuščala svetlobo in edino odprtino so predstavljal vrata, ki so bila zgrajena kot ona hleva, tako da so se spodnji del vrat lahko zaprli neodvisno od gornjega dela. Ležišča iz slame so bila razprostrta po tleh, a drugače ni bilo nobenega pohištva. Dobili smo blazine in odeje in zaprti so nas za noč. Pozneje smo izvedeli, da sta po dva vojaka vedno na straži, sedela na stoličih zunaj in od časa do časa sta odprla gornji del vrat, da vidita, kaj delamo. Vseh skupaj nas je bilo petnajst v kočici, a bilo je dosti prostora da smo ležali udobno. — Najslabša stvar je bila ventilacija, kajti le par lukenj je bilo izvršanih v les, skoraj katere je prihajal zrak.

Naš parnik je ostal ob pomolu še več dni po našem prihodu in tekmo tega časa smo morali neprestano ostati v kočici, razven kadar smo šli v nadaljnjo majhno kočico, kjer smo se umivali in opravičili

druge potrebe. Le po eden je smel iti tja, skoro zastražen. Ničesar drugega nismo videli kot nebo ter jarbole nekaterih drugih ladij v pristanišču. Čas je potekal zelo počasi, kar si lahko mislite, kajti razven čiščenja kočice vsako jutro, nismo imeli nobenega nadaljnjega opravka. Metali so nam noter cigarete ter par starih časopisov in knjig, ki pa nas niso zanimale. Polegali smo ter govorili, ali pa spali. Jaz za svojo osebo sem bil zelo vesel, ko je bilo čuti hrup odhajanja ter ropotanje strojev. Straže so postale tedaj manj molčeče in nezaupne ter nam povedale, kaj se vrši.

V jutru po našem odpotovanju iz Bordeauxa so nas zopet zvezali skupaj ter odvedli na krov, da nam pokažejo, da smo resnično zunaj na morju. Nikjer ni bilo videti več zemlje. Bilo je krasno vreme in prijetna sapica je pihlala iz zapada. Solnce je sijalo in morje se je le toliko premikalo, da je bil pogled nanj zanimiv. To je bil za nas naravni užitek, čem, ko smo bili toliko dni zaprti v zaduhli kočici. Korakali smo krog in krog parnika pod nadzorstvom poročnika, ki je načeloval stražam, dočim so ladijski častniki radovedno zrlili nazval na nas z mostiča ter izmenjavali opazke, katerih pa nismo mogli čuti. Mislim, da smo vsi uživali to korakanje po krovu ladje. Bil je to v resnici velik parnik, ki je izgledal zelo udobno za tovorno ladjo. Ladja je bila nadalje velika novost za nas, kajti nihče izmed nas ni bil nikdar prej še na morju.

Naše življenje je bilo nekaj časa brez vsakih posebnih dogodkov in poročnik, ki je zapazil, da ni nihče izmed nas odprnega znajčaja, nam je dovolil hoditi po krovu, ne da bi bili zvezani skupaj in včasih nam je celo ukazal teči. Nikdar nam ni pa dovolil ležati na krovu ter zreti ven na morje, — za kar smo ga izrečno prosili, — in to nas je precej jezilo. Tudi hrana je bila vzrok nadaljnjega nezadovoljstva, kajti čeprav je bila okusna, je ni bilo preveč.

Ko smo bili na morju nekako deset dni, se je vreme izpremenilo in zavozili smo v vihar. Ladja se je strašno gugala in vsi do zadnjega smo imeli morskoro bolezen. Zaprti smo bili v naši kočici skozi ves čas, kajti tudi vojaki so imeli morskoro bolezen in oni, ki je niso imeli, so morali opravljati dvojno službo. Izgubili smo skoro vse svoje moči, ker nismo mogli jesti in ker smo bili zaprti v zaduhli kočici. — Vsled tega smo postali nezadovoljni ter se včasih pričeli pretepati med seboj, nakar so prišli vojaki ter pričeli udrihati po nas s puškimi kopiti. Stroga disciplina je bila zopet uveljavljena in vsi privilegiji so bili razveljavljeni. Končno, nekega dne, ko smo se rili na krovu, smo videli zemljo pred seboj in vedeli smo, da se bližamo južni Ameriki. Še v tisti noči smo čuli šum pristanišča ter izvedeli, da smo prišli v pristanišče Cayenne. V zadnjih par dneh je vročina vedno bolj naraščala in v naši kočici je bilo včasih paravnost neznosna. Zgodaj zjutraj smo se končno poslovili od ladje in odvedli so nas vkleenje na pomol in od tam v mesto Cayenne.

Štiri leta sem ostal v Cayenne, deloma kot zaprt jetnik, deloma kot delavec zunaj. Nočem razpravljati o svojem življenju v onem času. To ni bilo nič drugega kot dolga, strašna mora. Le oni, ki so se mudili v onem delu Južne Amerike, morejo spoznati, kaj pomeni zapor v takem podnebu. Zaposlen sem bil pri mizarjih in tesarjih, a strašna vročina je onemogočala vsako delo, ki je zahtevalo telesni napor tekmo jutra ter prvega dela popoldneva.

Tekom teh ur smo polegali po svojih celicah ter lovili zrak. — Naše oči so bile le malo boljše, — dolge ure telesne in duševne bede, kajti vjeti smo mogli le po eno uro spanja ali kaj takega. Če se sedaj ozrem nazaj na prvih šest mesecev svojega bivanja v Cayenne, se čudim, kako sem mogel vse to preživeti, kajti moje zdravje je bilo strašno trpelo vsled tega podnebnja. To se zgodi z vsakim belim človekom, dokler se ne prilagodi in za kaznjence je stvar seveda še dosti hušja. Stevilni mojih sojetnikov so pomrli, kar je povsem umerno. Ob onem času se je glasilo, da se njih trupla vržejo morskim volkovom, a vsprito mojih poznejših izkušenj dvomim o tem.

Po preteklu par mesecev sem se privadil vremenskim razmeram in moje življenje je postalo nekoliko lažje, a noči so bile brez konca in kraja, kajti spal sem le v presledkih. Vsled tega lahko vsakdo razume, da sem pogosto razmišljal o tem, kako bi pobegnil iz tega strašnega kraja, a ker nisem vedel ničesar o ljudeh in deželi izven jetnišnice, nisem našel nobenega sredstva za beg.

Ker sem se dobro obnašal, so me končno odvedli pred poveljnika jetnišnice, ki me je informiral, da bom šel z oddelkom kaznjencev na neki kraj, imenovan St. Laurent, kjer bom živel, soglasno z izjavo poveljnika, na odprtem zraku ter pod boljimi pogoji, dokler se bom primerno obnašal. Če bodo po gotovi dobi oblasti zadovoljne z menoj, bom dobil praktično popolno prostost, dokler bi ne skušal zapustiti okraja. To me je zelo razveselilo, a takrat se nisem vedel, kaj pomenja v resnici. Pojasnil bom stvar v nadaljnjem poteku svoje povesti.

Potoval sem s štirimi drugimi kaznjenci, ki so si pridobili pravico dela na odprtem zraku in večje svobode. Stražila sta nas dva vojaka in en korparal. Potovali smo večinoma ponoči, dočim smo podnevi kampirali pod gostim zelenjem ob cesti. Potovali smo deset dni, da smo dospeli do St. Laurent, ki je majhna naselbina ob reki Maroni, nekako sto in dvajset milj od Cayenne. Tam sem našel, da bomo živeli v kočah, ki niso prav nič zastražene in naše delo je obstajalo v popraviljanju cest, mostov, sekanju lesa itd. Vsak delavni dan so prišli vojaki v vas ter nas odvedli na delo, ki se je nahajalo na kakem mestu v okolici. Po obupnem življenju, katero sem živel v Cayenne, si lahko mislite, kako vesel sem bil, da zopet vidim dreve, rastline in nebo. Bil sem tudi prost ter lahko govoril, kadil ter se zabaval, kakorhitro je bilo delo končano.

(Dalje prihodnjik.)

Položaj na Koroškem.

Na dan velike komedije, imenovane "Versöhnungsfeier", so se Nemci v Pliberku kar cedili samega miru, sprave, bratoljubja in ljubezni do Slovencev, v isti sapi pa nas Slovenci zmirajo, kolneže in preganjajo ter prevpijejo cele noči v mestu "Horuk čuš, ven s čuš!" Niti pri "spraynem aktu" na Krekovem trgu se le-karnar Herbst ni mogel vzdržati, da ne bi pokazal svojega zaničevanja do Slovencev. Ko je namreč objel starega Kuharjevega očeta, izdajalca, in ga poljubil, mu je ušla iz ust, gotovo iz same ljubezni, in spoštovanja beseda: "Gruess Gott, du Schwarzer!" Iz same ljubezni in miroljubnosti so pliberški Nemci in nemčurji več poči zaporedoma divje razgrajali pred dekanijo in dekanu, ki Nemeem ni pač nikoli nič žalega storil in jua je vedno žel na roko, kolikor je le mogel, klicali: "Hinaus mit dem Dechant!" Značilen je sledeči prisoreček, ki se je

te dni odigral pred nekimi prozajalnimi v Pliberku. Neka deklica se bori z malim šolarčkom, ki se ji

odločno upira. Na vprašanje, zakaj ga ne pusti pri pokoju, odgovori: "Er will nicht zum Dechant ohe gehn und schreien: Hinaus mit dem Dechant!" (On hoče iti dol k dekanu in vpiti: ven z dekanom!) Na zadnji sejm je nemčurka druhal brez vsakega povoda med gostilno pri Roglu napadla župnika iz Vogrje ter vpila nad njim: "Dol s farjem, ubijte ga!" K sreči pa jim je še utekel, drugače bi ne odnesel zdravih kosti. Na tega župnika imajo pa prav posebno jezo nemčurji in ga hočejo po vsej sili pregnati iz njegove fare. Bajje imajo celo najete

Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1921 se dobi pri sledečih zastopnikih:

CLEVELAND, O.
Podružnica Frank Sakser
6104 St. Clair Avenue.
Jakob Resnik, 3599 E. 81 Street.
Charles Karlinger, 1085 Addison Rd.
LORAIN, O.
John Kums, 1735 E. 33 Street.
Louis Bajan, Box 106, Pearl St.
BARTERTON, O.
Albin Poljanec, 188 Melvin Street.
Frank Pope, 807 W. Tuscarawas Ave.
WEST NEWTON, PA.
Jos. Jovan, R. F. D. 2, Box 101,
GREENSBURG, PA.
Frank Novak, R. R. 7.
FOREST CITY, PA.
Matija Krmin.
WILLOCK, PA.
Jos. Petercel.
SMITHVIEW, PA.
Frank Strainer.
AMBRIDGE, PA.
Frank Jakše, 112 Washington St.
BROUGHTON, PA.
Anton Ipatov.
BESSEMER, PA.
Louis Hribar.
DUNLO, PA.
A. Oshaben.
JOHNSTOWN, PA.
John Polanc, 546 Woodland Ave.
PITTSBURGH, PA.
Zvonko Jakše.
Ignac Magister.
Jos. Pogacar, 6307 Berlin Alley.
EXPORT, PA.
Jurij Previc.
FARRELL, PA.
J. Okoren, 1108 Beech Street.
CONEMAUGH, PA.
V. Rovanič, 347 Greave Street.
CLARIDGE, PA.
Anton Verina.
STEELETON, PA.
Anton Hren, 252 Main Street.
IMPERIAL, PA.
Val. Petercel.
UNITY STA., PA.
Frank Schiffr.
AURORA, ILL.
Jernej Verbič, 635 Aurora Ave.
NORTH CHICAGO, ILL.
Math. Ogrin, 10 — 10 Street.
JOLIET, ILL.
Frank Lauric, 624 Summit St.
Frank Barmich, 745 Summit St.
CHICAGO, ILL.
Joseph Blah, 1944 W. 22 Place.
SPRINGFIELD, ILL.
Mat. Barberich, 1504 S. 15 Street.
SHEBOYGAN, WIS.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Avenue.
WEST ALLIS, WIS.
Frank Skok, 485 — 52 Avenue.
INDIANAPOLIS, IND.
Louis Rudman, 737 N. Holmes Ave.
CLINTON, IND.
L. Belakar, 318 N. 9 Street.
PUEBLO, COLO.
Peter Čulig, 1248 So. S. Fee Ave.
Frank Janesch, 1212 Bohmen Ave.
John Germ, 734 Moffat Avenue.
ROCK SPRINGS WYO.
Anton Justin.
GOWANDA, N. Y.
Karl Strinsha, 114 Miller Street.
LITTLE FALLS, N. Y.
Frank Masie, 88 Danube Street.
ST. LOUIS, MO.
M. Gabrijan, 2834 Lyon Street.
GILBERT, MINN.
Louis Vessel.
ELY, MINN.
Jos. Peshel.
VIRGINIA, MINN.
Frank Hrovatic.
EAST HELENA, MONT.
Frank Hrelita.
KLEIN, MONT.
Geo. Zoben.
FRANKLIN, KANS.
Frank Leskovec.
SAN FRANCISCO CAL.
J. Lausin, 558 San Bruno Ave.
Cena 40 centov.

in plačane ljudi, da ga ubijejo; seveda vse v imenu miru, sprave in bratoljubja. Kolika hinavščina! V tej so bili Nemci in nemčurji pač zmirajo mojstri. Tudi slovenski učitelji nimajo miru in so pod najstrijim nadzorstvom orožnikov, kakor Herzele in Kuraš, tako da niti drug drugega obiskati ne smeta, ne da bi bila raditega nehruljena od orožnika. To je prava strahovlada, kljub temu da so Slovenci popolnoma mirni in poparjeni, tako da se niti ganiti ne upajo. Nedavno je bila v Doli preprosta ženitnina, na kateri sta bila slučajno dva župnika in en učitelj. Takoj so bili orožniki na mestu in so hoteli pozneje inženirati celo preiskavo češ, da smo imeli shod. Čudno pa je to, da so začeli Nemci svojim pristajem zopet deliti razne dobrote, razum moke tudi obleko in usnje. Nedvse značimo pa je, da je nemčurjski general Pavlič nedavno na svojem domu rekel svojim podreptnikom, ko jim je prebral neki nemški ferman: "Možje, ostanite zvesti!" Menda pa le sod nekeje toči. Treba torej luknjo mašiti. Dobro srečo!

Nov tip angleških zračnih ladij.

Neka angleška tvrdka je izdelala načrt zračnih ladij, ki naj bi vzdrževala zračno zvezo med Portsmouthom in med otokom Wightom. Zračna ladja bo pripeta na kabelj, odkoder bo dobivala tok za motorje. Dostava bo cenejša kot sedaj.

Blaznikova Pratika

Cena je 15 centov.

Posebno izdajo za Ameriko smo prejeli iz starega kraja.

Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu jo bomo.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici:
6104 St. Clair Ave.

IŠČEM SLOV. KUCHARICO,
ki je zmožna delati v restavraciji. Katero veselje, naj se oglasi pri Mrs. Theresia Uršič, 1704 East 28th St., Lorain, Ohio.
(6-12-1)

Elel čeni Grelec, katerega lahko prenašate po stanovanju ter ga lahko postavite tja, kjer ga najbolj potrebujete, bo pregnal mraz iz vaših sob ter zaščitil vašo družino pred nevarnimi prehladi. Mi imamo popolno izber teh grelcov v naših izložbah. Pridite danes in fečite nameščene, naj jih razkaže.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

District Offices

where Electrical Appliances of all kinds are on display

434 Broadway near Canal St. 151 East 86th St bet Lexington & 3rd Ave
10 Irving Place corner 15th St. 15 East 125th St near 5th Ave
124 West 42d St bet W 4th & 5th Ave. 362 East 149th St near Courtlandt Ave
555 Tremont Ave corner Monterey Ave
*Open Until Midnight

BREZ OZIRA NA TO, KAJ PEČETE.

Vi lahko boljše pečete s

Heckers
MOKO

Stedilna moka -- In še več.

ŽENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski pisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Prvo poglavje.

V nekoliko razdalji od Libourne, veselega mesta, ki se zreali v hitrem vodovju reke Dordogne, med Frasnac in Saint Michel-Ja-Riviere, se stala nekako lep vasica z belimi zidovi in rdečimi strehami, napol skrita med lipami in bukvami. Cesta iz Libourne v Saint André-de-Cubzac je vodila sredi skozi simetrično postavljene hiše. Za eno teh vrst hiš, nekako sto korakov vstran, se je vila reka, koje širina in moč sta že pričala o bližini morja.

Državljanska vojna pa je šla tu skozi. Najprvo je pometa z orečjem ter vzela nato hišam prebivalce. Hiše, ki niso bile v stanu bežati kot prebivalci, so padle na tla ter na ta način protestirale proti barbarstvu. Počasi pa je zemlja, ki je zato, da služi kot grob vsega, kar je bilo, pokrila trupla teh nekot tako veselih hiš. Trava je zrastle na varljivih tleh in če vidi potnik, ki sledi samotni cesti, na enem teh neenakih gričkov, veliko čredo kot jih je videti povsod na jugu, gotovo ne bo domneval, da se izprehajajo pastir s svojo živino po pokopališču, na katerem počiva cela vas.

V času pa, o katerem govorimo, to je v sredini meseca maja leta 1650, je cvetela tozadevna vas na obeh straneh ceste, ki je preživljala vas kot velika krvna žila. Tujec, ki bi prišel takrat v vas, bi z veseljem opazoval kmete, ki so vprežali ali izprežali svojo živino, ribiče, ki so lovili ribe v Dordogne in kovače, izpod kojih kladiv so švigale iskre, ki so osvetljevale pri vsakem udaru temno kovačnico.

Prav posebno pa bi ga razveselila nekako petsto korakov od vasi stoječa, dolga in le iz enega nadstropja obstojajoča hiša, ki je odhajala skozi svoj kamin gotove pare ter skozi svoja okna gotove duhove, ki so obenem z znamenjem debelega teleta nad vratni značili, da je to ena onih gostoljubnih hiš, kojih prebivalci so za gotovo odškodnino pripravljali skrbeti za to, da se vrnejo potniku telesne moči.

Zakaj pa je ležala gostilna "Pri zlatem teletu" petsto korakov stran od vasi, mesto da stoji v naravni vrsti z drugimi hišami vred? To je vprašanje, ki ga bo gotovo vsakdo stavil.

Nekot je bil gostilničar čeprav takorekč izgubljen v tem kotu zemlje, umetnik prve vrste, kar se tiče kuhinje. Če bi stanoval v pričetku, na sredi ali na koncu ene izmed obeh vrst hiš, ki so predstavljale vas, bi prišel v nevarnost, da se ga stavi v isto vrsto z mazači, ki so istotako kuhali jedila in katere bi moral priznati kot svoje tovariše, za kar pa se nikdar ni mogel odločiti. Če bi se bil odločil od njih ter ostal samotni, bi takoj obrnil nase pozornost poznavalcev in kakorhitro bi kdo okusil proizvode njegove kuhinje, bi rekel proti znanec ali prijatelj: — Če greš iz Libourne v Saint André de Cubzac ali obratno, potem ne pozabi ustaviti se za zajutrek, kosilo ali večerjo v gostilni "Pri zlatem teletu", pet sto korakov od vasi Matifou.

Poznavalci so se ustavljali, zapuščali hišo zadovoljni ter pošiljali tja kaj druge poznavalce, vsled česar je gostilničar napravil svojo srečo, kar pa nikakor ni zadrževalo, da je ohranil svojo kuhinjo na višku gastronomične umetnosti, — redka prikazen, — in kar je pričala o tem, da je bil mojster Biscarras resničen umetnik, kot smo že rekli.

Nekega lepega večera meseca maja, ko je narava na jugu že prebujena in ko se na severu šele prične prebujati, je prihajal še bolj gost dim iz dimnika ter so prihajali še bolj ljubki duhovi in skozi okna gostilne "Pri zlatem teletu", dočim je stal na pragu hiše mojster Biscarras v lastni osebi, v beli obleki kot je bila to navada duhovnikov vseh časov in dežela in trebil jerebice in prepelice, namenjene za eno onih finih pojedinj, katere je znal on tako dobro pripravljati in katere je preskrbel prav sam do najmanjše posebnosti vsled izvanredne ljubezni do umetnosti, katero je tako mojstrski obvladal.

Dan se je nagibal k koncu. Vodovje reke Dordogne, ki je šumelo v razdalji nekako četrtilje od ceste, je pričelo postajati belkasto. Miren, otočen izraz se je razširil z večernim zrakom preko pokrajine. Delavci so stali pri svojih izpreženih konjih in ribiči pri svojih mrežah, od katerih je še kapala voda. Ropot v vasi je pričel izmirati in po zadnjem udaru kladiva, ki je zaključil delavni dan, se je oglasilo tudi prvo žvrgolenje slavčev v sosednjem grmčevju.

Pri prvih zvokih, ki so prišli iz grla kralatega muzikanta, je pričel peti tudi mojster Biscarras, brez dvoma, da spremlja slavčev. Vsled tega harmoničnega tekmovalja ter pozornosti, katero je posvečal gostilničar svojem delu, se je zgodilo, da ni zapazil skupine šestih jezdecev, ki se je pojavila na koncu vasi Matifou ter prodirala naprej proti njegovi gostilni.

Vzklik, ki je prišel iz onega okna v prvem nadstropju ter hitra kretanja s katero se je to okno zopet zaprlo, je imela za posledico, da je spoštovanja vredni gostilničar dvignil svoj nos. Videl je le jezdece, ki je na čelu svoje čete prihajal neposredno proti njemu.

Neposredno ni popolnoma pravilna beseda in vsled tega jo hočemo hitro vzeti nazaj. Ta jezdec se je namreč ustavljal vsakih dvajset korakov, metal pazne poglede na desno in levo ter preiskaval z očmi steze, drevesa in poslopja. Pri tem je držal z eno roko mušketo na svojem kolenu, da je pripravil tako za napad kot za obrambo ter dajal od časa do časa svojim spremljevalcem, ki so ga v vsaki stvari opozarjali, znamenje, naj nadaljuje s pohodom. Napravil je zopet par korakov in manevr se je ponovil.

Biscarras je sledil s svojim pogledom temu jezdecu, ki je v toliki meri vzbudil njegovo radovednost, da je pozabil snažiti ptice.

To je zelo odličen gospod, ki išče mojo hišo, — si je mislil Biscarras. — Ta vse časti vredni plemenitaš pa je videti kratkoviden. Moje zlato tele je vendar sveže pobarvano. Hočemo se postaviti nekoliko v luč.

Mojster Biscarras se je postavil sredi ceste, kjer je nadaljeval s skubljenjem perotine z največjim dostojanstvom.

Ta kretanja je proizvedla učinek, katerega si je želel mojster proti njemu uter mu po spoštljivem pozdravu rekel:

— Oprostite, mojster Biscarras, ali niste videli na tej strani četo vojakov, ki so moji prijatelji in ki me iščejo? Vojaki je rečeno preveč, to so oboroženi ljudje. Ali niste videli majhne čete oboroženih ljudi?

Biscarras se je čutil v največji meri-laskanim, ko je čul svoje ime ter pozdravil na zelo spoštljiv način. Ušlo mu je namreč, da je jezdec čital njegovo ime na napisu gostilne in prav tako tudi dejstvo, da je njegov posel čital na licu lastnika.

— Kar se tiče oboroženih ljudi, gospod moj, — je rekel po krat-

kem pomisleku, — sem videl le enega plemenitaša in njegovega hlapca. Priblizno pred eno uro sta prišla v mojo gostilno.

— Aha, — je rekel tujec, ki si je pri tem pogladil gladko lice, ki pa je že nosilo moške poteze. — Aha, plemenitaš in njegov hlapec se nahajata v vaši gostilni in oba sta ogorčena kaj ne?

(Dalje prihodnjič.)

KDO JE ZAKRIVIL NAŠO NESREČO?

Goriški časopis pravi, da ni kriv ne Trumbić, ne Wilson in niti Jugoslavija.

"Goriška Straža" prinaša uvodnik "Poglavje o krivici", v katerem prav razsodno navaja krivde za naš diplomatični poraz v Rapallu. Ne Trumbić, ne Wilson, ne Jugoslavija niso krivi, glavni vzrok diplomatičnega poraza tiči drugod. "Ako pogledamo na zemljevid, vidimo, da ima mlada Jugoslavija skupne meje s šestimi državami. Med njimi so poleg Italije tudi Nemška Avstrija, Madžarska, Rumunska, Bolgarija. Vse te države so zahtevale več ali manj jugoslovanske posesti zase. Nemški Avstriji so se cedile sline ne le po koroškem

plebiscitemnem ozemlju, marveč tudi po južni Stajerski. Madžarska je hotela imeti zase ne le Prekmurje, marveč vse pokrajine, ki so pripadale prej kroni sv. Stefana; z Rumunsko je bila Jugoslavija sicer uredila svoje meje, toda rumunskim željam s tem še ni bilo ustreženo v polnem obsegu. Bolgarska pa še danes protestira proti zasedbi desnega timoškega brega in nekaterih drugih obmejnih pokrajin. Vzemimo, da bi bila Jugoslavija na znotraj že popolnoma urejena država, njena vojaška sila ne bi bila mogla vzdržati napad z 2 ali več strani. In v slučaju vojaškega konflikta z Italijo bi bila morala računati najmanj z Madžarsko in Avstrijo. Dokler pa država svoji zunanji politiki ne more dati potrebnega povdarka z vojaško silo, ne more računati z uspehom.

So pa še drugi vzroki. Jugoslavija v Rapallu ni stala samo nasproti Italiji, ampak celi ententi.

NOVI CENIKI

za zlatino, srebrnino, moške in ženske ure, uhane, zapestnice, ovratnice in vse drugo, tako tudi za prave glasne Columbia Gramofone in prave Vaše slovenske rekorde, so gotovi. Pišite dopisnico, mi ga vam takoj pošljemo brezplačno.

Ivan Pajk,
24 Main St., Conemaugh, Pa.

ZAKAJ BI NAJ PIL NA BOŽIČ VODO?

Mi prodajamo SUHO GROZDJE po znižani ceni.

Zinfandel kalif. 100 funt. za \$27.00 Barbera kalifornijski 100 funt. \$28.00

Malo črno import. 100 funt. za \$18.00 Muskat izvan. močan 100 funt. \$22.00

Malo črno kalif. 100 funt. za \$18.00 Suhe češnje 100 funtov za \$13.00

Posebne cene na debele.

Prodajamo tudi vaskovrste gročevje. Z naročilom pošljite nam \$5.00 v gotovini po Money Order in ostalo plačate ko dobite.

DALE CALIFORNIA GRAPE CO.

36 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri
Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	
Angleščina brez učitelja \$	.60
Hitri računar	.50
Navodilo za spisovanje raznih pisem	1.00
Nemški abecednik	.35
Nemško-angleški tolmač	.60
Pravilo dostojnosti	.30
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00
Slovensko-nemški slovarček	1.00
Voščilni listi	.30
Poljedelstvo	.60
Umni kmetovalci	.50
Zabavne in razne druge knjige.	
Amerika in Amerikanci	5.00
Andrej Hofer	.30
Avstrijska-Srbska-Ruska vojna	.35
Avstrijski junaki	1.25
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.60
Detelja, življenje treh kranjskih bratov	.30
Dama s kameljami	1.50
Fra Diavolo	.40
Jočevski katekizem	.30
Gozdovnik, 2 zvezka	1.00
General Laudan	.30
Jreh in smeh	.30
Hipnotizem	.35
Krvna osveta	.30
Knjiga za lahkomiselne ljudi, spisal I. Cankar	1.75
Mala sanjska knjiga	.25
Marjetica	.80
Materina žrtve	.60
Miklova Zala	.60
Marija hči polkova	.30
Musolino	.45
Prokleta, 6 knjig	3.00
Prokleta, trdo v platno vezano	4.00
Marijina otroka	.45
Prince Evgenij Savajski	.30
Prvi med Indijanci	.45
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Požigalec	.30
Petrosini znani N. Y. detektiv	.45
Sto letna pratika	.80
Sveta Genovefa	.30
S prestola na mrtorice	.30
Tiin-Ling, morski razbojnik	.30
V gorskem zakotju	.30
Vohun	1.00
Vrtomirov pristan	.30
Zlatokopi	.45
Doli z orožjem	.50
Zbrani spisi Jakob Aleševce	
Kako sem se jaz likal.	1.25
Prvi del	1.25
Drugi del	1.00
Tretji del	1.00
Ljubljanske slike.	
Četrti in peti del	1.50
Ne v Ameriko.	
Šesti del	1.25
Gledališke igre.	
Revček Andrejček	.50
Ne kliči vraga	.40
Zemljevidi.	
Združenih držav	.25
Čelega sveta	.25
Kranjske dežele	.10
Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po	.25
Razglednice.	
Newyorške, deuat po	.24
Slovenske narodna noša po	.04
deuat	.35

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vredost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Cela ententa je bila na strani Italije. Kar je bila v rimski zbornici razprava o mirovni pogodbi med Jugoslavijo in Italijo, je čutil zunanji minister Sforza potrebo, da izreče zaveznikom, zlasti Franciji, za moralno podporo pri sklepanju pogodbe zahvalo. Ta zahvala gotovo ni bila samo čin vljudnosti, gola fraza; ona nam jasno prida, da so Francozi dejansko posegli v tek pogajanj na korist Italiji. Spominjamo se, da so listi v poročilih o poteku pogajanj naenkrat prinesli vest, da so prišla pogajanja na "mrtvo točko" in da se imajo razbiti. Takoj zatem so poročali listi, da je zastavila Francija svoj vpliv pri jugoslovanskih delegatih in da je spora zum dosežen. Trumbić, ki je tekom vojne sklepal z državniki v Rimu pogodbo, da ima veljati kot meja med bodočo jugoslovansko državo in Italijo strogo začrtana narodnostna meja, prav gotovo ni kar čez noč menjal svojih nazorov. To vidimo iz njegove izjave, da se ukloni — sili.

Ako se je torej hotela izogniti izvedbi londonskega pakta, je morala Jugoslavija podpisati, ker se vsi zavezniki priznavali omejenemu aktu veljavnosti in ni bilo po Wilsonovem padu nikogar, ki bi bil podpiral jugoslovansko stališče. Neurejena, od vseh strani ogrožena Jugoslavija je bila v Rapallu popolnoma brez moči. To nam potrjujejo zastopniki nekaterih italijanskih strank, ki očitajo Giolittiju, da je znal premalo izkoristiti neugoden položaj proti Jugoslaviji.

To so bili vzroki, ki so vplivali na odločitev jugoslovanske delegacije. Nikakor torej ne more biti govora o izdajstvu od strani Dr. Trumbića. Izdala in prodala nas je cela ententa, ker je zavrgla geslo o samoodloči narodov, kakor hitro se to goslo ni več njemalo z njenimi računi.

Provokacija slovanstva.

"Nene Zuercher Zeitung" objavlja članek svojega pariškega dopisnika, ki opisuje francosko javno mnenje o potrebi revizije mirovne pogodbe s Turčijo. Med drugim piše: Sevreska mirovna pogodba je nevarna tudi z ozirom na Bulgarijo. Ako bi se hotelo sejati kati za prihodnje vojne, se ne bi moglo drugače delati. Odstraniti Slovence z obrežja Egejskega morja in postaviti med nje kos grškega teritorija, ni samo provokacija Bolgarije in Jugoslavije, ampak tudi Rusije, ki bo v bodočnosti zopet pričela s svojo ekspanzivno politiko in združila Slovence in vrže v morje helenizem. Sam Venizelos ni hotel v začetku sprejeti dunajskega daru turške in bulgarske Tracije. Odločil se je le na pritisk svojih svetovalecev in Anglije.

Zanimiv pogovor s kraljem Konstantinom.

"Matin" priobčuje razgovor urednika s kraljem Konstantinom, ki je rekel med drugim: Skušal bom zaveznike prepričati o svoji lojalnosti in svoji poštovanosti za interese moje domovine, ki se skladajo z interesi

Dospelo je novo suho grozdje.

Muskatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov \$11.—
Gipar grozdje največje in najsladkeje, jagode boksa 50 funtov \$11.50

Malo črno grško grozdje, zelo gladko, boksa 50 funt. \$9.—

Pošljite \$3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslati bomo takoj.

Balkan Importing Co.

51 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

zaveznikov v Orijentu. Grška vojska v Mali Aziji se nahaja v izrednem razpoloženju. Oficirji in vojniki so mi pisali, da so pripravljeno ostati deset let pod zastavo, če je treba. Mogoče sem slab diplomat, toda vojak sem. Začeto delo bomo vkljub finančnim težkostim nadaljevali. Dogodke v decembru 1916 je povzročila zahteva zaveznikov o razorožitvi grške vojske. Konstantinova izjava je vzbudila v Franciji veliko senzacijo.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn. Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni. Kastrupljenje krvi s strani dr. prof. K. Koler. Če imate mialgije ali migrene, bolečine v vratu, izpadanje las, bolečine v kosteh, artrite in taktu vam bom kri. Ne kaka, kar ta bo lešen se nalos.

Vse moške bolezni zdravim se s starimi metodami. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, na kakoli, temveč pridite in jaz vam za bom sopes povrnil.

Hydroesle ali vodno kilo odpravim v 15. urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu, včasih tudi pri puščanju vode, odpravim s solovostjo.

Revmatizem, grganje, bolečine v tetelinah, artritide, škrofile in druge bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno teleti.

Uradne ure: vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. večer; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Grčevina) in Trst.

BELEDERE 15. januarja

ARGENTINA 29. januarja

PRES. WILSON 9. februarja

Potom ilatkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razločne upodobitve prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Iz New Yorka v Italijo naravnost v Napolj, -- GENOVO PALERMO, -- MESSINO.

Parnik na dva vijaka PRINCESS MATOIK 18.500 ton displacementa 11.000 ton nosilne teže bo odplul 20. januarja.

Izvanredne udobnosti. — Izborna služba. Cene v Napolju: za kabine od \$150. naprej. Za tretji razred \$95.00 in \$5.00 vojnega davka.

Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200. Oddelek za tovore: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

CUNARD ANCHOR LINE

Parnik "ITALIA" odpluje 1. februarja v Dubrovnik in Trst

Cena za tretji razred: V Dubrovnik \$125.00 V Trst \$115.00 in \$5.00 vojnega davka.

Parnik "PANNONIA" odpluje 18. januarja v Dubrovnik in Trst

Cena za tretji razred \$125.00 in \$5.00 vojnega davka...

V vašem mestu je Cunard Anchor agent. Pojdite k njemu.

Kaj jaz izdravim uspešno v kratkem času. Stredeset let sem preživel v zdravljenju tisočih in tisočih oseb od naslednjih bolezni, in če imate kako teh bolezni, pridite k meni, da vam vrnem zdravje. Jaz imam največ izkušenj pri zdravljenju bolezni: žolčeca, črveca, jeter; bolezni ledvic in mehurja; revmatizma, zlate žile, naduha, srbečico, nečisto in zastalo kri, izpahke, prišče, katar trakuja, glavobol, bolečine v križu, vse kožne in živčne bolezni, slaba pljuča, splošno oslabelost, ženske bolezni itd. Jaz sem za najboljšje zdravljenje. Moje cene so najbolj zmerne in zdravljenje najboljše. Pridite in se sami prepričajte. Govori se vaš jezik. Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 6. Ob nedeljah od 10. do 1. Dr. MULLIN, SPECIALIST S 40 L. PRAKSO, 411 Fourth Ave. (nasproti pošte) Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA ANTON ZBAŠNIK

soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (nasproti Courta).

Izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zaprisežene izjave in prošnje za dobro svojcev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico s pomočjo tujih in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdeluje prevode iz slovenskega na angleški jezik, ali obratno, informira na sodnji ali pri komercialskih razpravah in daje vsakovrstne informacije zastopni. Cene nizke, dele točno in pravilno.